

Les lliçons del passat

«Diuen els més espavilats que els errors no necessàriament són dolents si ens serveixen per no tornar-los a cometre. Lamentablement, això no acostuma a passar»

Diuen que l'home (i la dona, per descomptat) és l'únic animal que ensopega dues vegades amb la mateixa pedra. I a fe que aquesta afirmació és ben certa si l'apliquem a allò tan imprescindiblement necessari com és aprendre dels errors del passat. Ara que se'ns anuncia de manera triomfalista que la crisi ja ha acabat i que l'economia torna a navegar a tot drap, veiem com novament es comença a inflar una bombolla que inevitablement ens tornarà a explotar a la cara.

En uns temps (i en un Estat) en què es gasten desenes de milers de milions d'euros en rescatar bancs als quals no es demana cap responsabilitat o en què es fonen literalment 60.000 milions de la guardiola de les pensions, tot sembla indicar que no hem après ni la primera lliçó d'allò que ens ha passat i que ha portat a la misèria centenars de milers de persones.

Les crisis econòmiques són cícliques. N'hi ha hagut des de l'antiguitat -des de la provocada per l'emperador romà Caracal·la amb la seva devaluació de la moneda- fins als nostres dies. Algunes ens han quedat gravades a sang i foc, com el crac del 29 o la hiperinflació a la república alemanya de Weimar que va acabar creant les condicions per a l'arribada de Hitler al poder.

Una de les crisis més curioses, però no per això menys terrible, va ser la que va afectar Holanda al segle XVII. La causa? El costum dels seus ciutadans més rics de guarnir els balcons de les seves cases amb les tulipes més boniques, més grans i més ostentoses.

El guany fàcil va animar unes transaccions que van acabar en bogeria col·lectiva: l'any 1636, per un sol bulb de tulipa de la varietat *Semper augustus*, es van pagar 5.500 florins. Aquesta quantitat potser els dirà poc, però si afegixo que era 275.000 vegades el preu d'un quilo de blat, entendran millor la magnitud de la tragèdia.

I no només això, perquè els especuladors van començar a comprar flors que encara no havien nascut, en el que va ser el primer mercat de futurs de la història, mentre l'avarícia i la passió pels diners s'apoderava de la societat holandesa. I així fins que un dia de febrer del 1637, sense avisar, va desaparèixer de cop (literalment) la demanda de tulipes. El pànic es va estendre. Tothom volia vendre ...i ningú no volia comprar. Els preus es van desplomar ràpidament i aquells - molts- que havien demanat crèdits o havien hipotecat les seves cases o negocis per comprar tulipes es van arruïnar.

Diuen els més espavilats que els errors no necessàriament són dolents si ens serveixen per no tornar-los a cometre. Lamentablement, això no acostuma a passar. Per exemple, a Holanda, només un segle després del desastre de les tulipes va esclatar una segona bombolla relacionada amb la compra i venda de flors. Aquesta vegada amb els jacints. Malgrat la distància temporal, trobar paral·lelismes amb el nostre present és fàcil, no?